

Ugradert

-

Sivilombudsmannen
Postboks 3 Sentrum
0101 Oslo

Deres ref: 2011/25
Vår ref: 2010/166825
Dato: 16.08.2011
Org.nr: 985 399 077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

TILBAKEMELDING PÅ HENVENDELSE

Mattilsynet – Hovedkontoret viser til brev datert 04.07.2011, adressert til Mattilsynet, Regionkontoret for Buskerud, Vestfold og Telemark (RK BVT), angående krav om godtgjørelse etter nødhjelp.

Mattilsynet forvalter Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (15. juni 2001 nr 75, dyrehelsepersonelloven). Lovens § 14 1. ledd pålegger veterinærer å yte nødhjelp der det må antas at øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig. Dyrehelsepersonelloven § 14 2. ledd fastslår at veterinæren kan kreve godtgjørelse fra staten dersom denne har ytt nødhjelp etter 1. ledd, men uten å ha fått betaling fra rekvirenten. 3. ledd i samme bestemmelse gir anledning til å forskriftsregulere når øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig, hva som er nødvendig hjelp, hva som er passende godtgjørelse og andre vilkår for godtgjørelse etter denne bestemmelsen.

Klager mener i denne konkrete saken at han har ytt nødhjelp etter dyrehelsepersonelloven § 14 1. ledd. I dette tilfellet betalte hundeeier bare deler av regningen. Klager mener at staten plikter å betale restbeløpet med hjemmel i dyrehelsepersonelloven § 14 2. ledd. Mattilsynet ved det lokale distriktskontoret behandler søknader om denne type godtgjørelse som 1. instans. Distriktskontoret vurderte saken slik at den aktuelle pasienten ikke var i en situasjon hvor øyeblikkelig hjelp var påtrengende nødvendig etter § 14 1. ledd. Dermed har veterinæren ikke krav på godtgjørelse fra staten etter § 14 2. ledd. Klageinstansen, som i dette tilfelle var RK BVT, stadfestet distriktskontorets vedtak.

I brevet fra Sivilombudsmannen stilles det 4 spørsmål til Mattilsynet.

1. Dersom det er på det rene at en hund har fått vepsestikk eller huggormbitt over snuten, og allerede har nedsatt almenntilstand, vil det etter Mattilsynets vurdering kunne være nødvendig med øyeblikkelig hjelp etter lov 15. juni 2001 nr. 75 (dyrehelsepersonelloven) § 14? I ot.prp.nr. 52 (2000-2001) fremgår det av merknader til lov 15. juni 2001 nr. 75 § 14 at den tidligere opplistingen av tilstander som kvalifiserer for øyeblikkelig hjelp er sløffet, og at «dyrehelsepersonellet har ansvaret for å vurdere om det foreliggende tilfellet er av en slik art

at øyeblikkelig hjelp er nødvendig». Mener Mattilsynet at det er relevant at den aktuelle veterinæren har vurdert situasjonen slik at det er nødvendig med øyeblikkelig hjelp etter lovens § 14?

Svar: Dagens nødhjelpsbestemmelse bygger på den gamle veterinærloven som hadde en spesifikk opplisting av tilstander hvor nødhjelp var påtrengende nødvendig. I denne lovens § 10 stod følgende: *”veterinærhjelp er påtrengende nødvendig i anledning fødselsvansker, sværere ulykkestilfelle, forblødninger eller andre sjukdomstilstander, etter Kongens bestemmelse”*.

”Andre sjukdomstilstander” ble definert som *”trommesjuka, alvorlige kolikktilfeller, glottisødem, og andre tilfeller med kvelningsdød, bøvrvrenging, tarmfremfall, melkefeber med krampe, tetanier og alarmerende septiske tilstander”*.

Da en slik opplisting av tilstander aldri kan fange opp alle situasjoner valgte man ved utarbeidelsen av dyrehelsepersonelloven å gå bort fra dette og gikk over til en regel med mer generelle formuleringer. Det er ikke uttalt noe i forbindelse med denne endringen som tilsier at det var meningen at tilstander som er mindre alvorlige enn de i den tidligere opplistingen skulle omfattes av den nye bestemmelsen. Mattilsynet mener på bakgrunn av dette at den tidligere listen er relevant for hvor terskelen skal ligge for hvilke tilfeller som tilsier at øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig. De tilfeller som er nevnt er forhold som må avhjelpes øyeblikkelig for å hindre at dyret utsettes for store unødige påkjenninger og belastninger.

Vepsestikk eller huggormbitt vurderes ikke automatisk som tilstander hvor øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig etter § 14 1. ledd. Vepsestikk eller huggormbitt kan defineres inn under nødhjelpsplikten i § 14 dersom dyret er allment påkjent.

2. Dyrehelsepersonelloven § 14 første ledd fastslår en hjelpeplikt når det «etter tilgjengelige opplysninger *må antas* at øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig». Mener Mattilsynet at ordene «må antas» viser til et slingringsmonn, slik at det ikke bare er de helt klare tilfellene - der man positivt *vet* at øyeblikkelig hjelp er nødvendig — som omfattes, men også de tilfellene der dyrepersonellet finner dette mest sannsynlig? Det bes om en nærmere redegjørelse for hvordan Mattilsynet har kommet til at en livstruende tilstand må «ha inntruffet» for at et krav om dekning av utgifter skal innvilges, og hvordan denne fortolkningen står seg i forhold til lovens ordlyd om at det «må antas» at hjelp er nødvendig.

Svar: Veterinæren må selv i utgangspunktet vurdere den enkelte situasjon i forhold til om tilfellet faller inn under § 14 1. ledd. Denne vurderingen kan selvfølgelig være vanskelig for veterinæren å ta over telefon, derfor vil slike tilfeller ofte føre til en konsultasjon. Viser denne konsultasjonen at dyret ikke er i en livstruende situasjon, så defineres ikke konsultasjonen eller eventuell behandling som nødhjelp etter § 14, med mindre veterinæren måtte anta at det her var snakk om en situasjon hvor øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig. Regelverket krever ikke at veterinæren må vite helt sikkert at det er tale om et nødhjelpstilfelle. Dette må vurderes konkret i den enkelte situasjon blant annet ut i fra hva veterinæren hadde grunn til å anta ut fra de foreliggende opplysningene i saken.

Ved søknad om godtgjørelse etter § 14 2. ledd foretar Mattilsynet en selvstendig vurdering om tilfellet faller inn under § 14 1. ledd og hva som eventuelt er en passende godtgjørelse etter 2. ledd. Avslag på dekning er et enkeltvedtak som kan påklages, slik det er gjort i denne saken. Ved denne vurderingen vil Mattilsynet se hen til den terskelen som er skissert ovenfor i forhold til hvor alvorlig tilfellet må være for at det skal være tale om en nødhjelpssituasjon.

Situasjonen/hendelsen som gir grunn til å anta at det må ytes nødhjelp må ha inntruffet, jf *”øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig”*. Dette betyr ikke at man må vente til situasjonen bli akutt dersom det ellers er grunn til å anta det er tale om et nødhjelpstilfelle. Et eksempel på dette

kan være en langtrukken fødsel. Dyret trenger hjelp, men det kan hende det er tilstrekkelig at hjelpen gis om to timer. Mattilsynet mener at § 14 også skal dekke slike tilfeller, da det er lite ønskelig å ha et regelverk som medfører at veterinærer anbefaler at dyret eksempelvis skal komme på klinikken først når situasjonen blir akutt, av frykt for å ikke få godtgjørelse ved manglende betaling.

3. Dyrehelsepersonelloven § 14 annet ledd bestemmer at dyrehelsepersonell kan kreve en «passende godtgjørelse fra staten» for «den hjelp» vedkommende «har ytt». I ot.prp.nr. 52 (2000-2001) fremgår det som nevnt over av merknader til lov 15. juni 2001 nr. 75 § 14 at «dyrehelsepersonellet har ansvaret for å vurdere om det foreliggende tilfellet er av en slik art at øyeblikkelig hjelp er nødvendig». Det fremgår videre at dyrehelsepersonellet «ikke utelukkende [skal] forholde seg til de først tilgjengelige opplysningene» men at loven «pålegger [vedkommende] å innhente tilleggsopplysninger hvis det finnes nødvendig».

Dersom «de først tilgjengelige opplysningene» er av en slik karakter at det «må antas» at «øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig» - vil dyrehelsepersonellet da ha krav på å få dekket utgifter til enkle undersøkelser for å få bekreftet hvorvidt det faktisk er nødvendig med ytterligere øyeblikkelig hjelp? Er det relevant for vurderingen av spørsmålet om refusjon om de først tilgjengelige opplysningene viste seg å være gale, og at hjelp etter enkle undersøkelser likevel viser seg ikke å være påkrevet?

Svar: Dersom de først tilgjengelige opplysningene er av en slik karakter at det må antas at øyeblikkelig hjelp er påtrengende nødvendig vil veterinæren kunne få dekket disse utgiftene forutsatt at bestemmelsens øvrige vilkår er oppfylt.

4. Det følger av Ot.prp.nr.15 (2008-2009) at dyrehelsepersonelloven § 14 fikk et nytt tredje ledd for å kunne fastsette nærmere bestemmelser om omfanget av dyrehelsepersonellens hjelpeplikt, herunder at det vil være naturlig med visse begrensninger i omfanget av kostnadsdekningen. Er det gitt slike nærmere bestemmelser? Hvilke retningslinjer forholder Mattilsynet seg til ved krav om godtgjørelse?

Svar: Det er ikke gitt slike bestemmelser, men arbeidet med disse er i gang. Utkast til Forskrift om godtgjørelse for nødhjelp til dyr hadde høringsfrist 26.04.2011. Se mer informasjon <http://www.mattilsynet.no/regelverksutvikling/horinger/2011>.

Mattilsynet – Hovedkontoret har etter en gjennomgang av denne saken kommet til at det er grunnlag for å anse dette konkrete tilfellet for å falle inn under dyrehelsepersonelloven § 14. 1. ledd. Eiers mistanke om at hunden hadde blitt stukket av veps eller bitt av huggorm sammenholdt med opplysninger om nedsatt almenntilstand gjør at veterinæren måtte anta at øyeblikkelig hjelp var påtrengende nødvendig. Hovedkontoret vil på denne bakgrunn oppheve RK BVTs vedtak med hjemmel i forvaltingsloven § 35 og be dem vurdere saken på nytt.

Solfrid Åmdal
seksjonsleder

Kopi til:
Per Christian Bye
700000 - Regionkontoret Buskerud, Vestfold og Telemark

Tangen 2 3766 Sannidal